

J. C. Christensen: Jeg skal indskrænke mig til at tilraade det høje Ting at vedtage de foreliggende Ændringsforslag.

Borgbjerg: Paa Socialdemokratiets Vegne skal jeg kun tillade mig at afgive en kort Erklæring med Hensyn til vor endelige Afstemning ved Lovforslagets tredie Behandling. Skønt vi, som alle vide, ere Modstandere af tvungne Menighedsraad og egentlig mene, at Kommunalbestyrelserne lige saa godt kunne røgte de Opgaver, der virkelig have nogen praktisk Betydning, og som her tillægges disse kirkelige Sogneraad, vilde vi alligevel, hvis man ved anden Behandling havde vedtaget vore Ændringsforslag, hvis altsaa Menighedsraadene havde faaet et virkelig demokratisk Grundlag, en demokratisk Organisation, kunne have stemt for Loven. Det gjorde man imidlertid ikke. Jeg tror, at de Ændringsforslag, vi stillede ved anden Behandling, og som blev slaaede ned her, alligevel ville staa ude i Befolkningen og ville trænge sig paa, hver Gang dette Spørgsmaal paa ny kommer til Behandling her om 3 eller 6 Aar, hvad det nu vil blive. I Løbet af 6 Aar vil Stemningen ude i Befolkningen ganske sikkert vokse sig stærkere og stærkere for Ændringer i Retning af, hvad vi foreslog i vore Ændringsforslag. De skulle nok komme igen og til sidst sejre. Det have de ikke gjort i Øjeblikket. Endnu har Folketingets Flertal ikke vist sig i denne Sag i tilstrækkelig Kontakt med den Stemning, som ganske sikkert i stigende Grad findes ude i Befolkningen.

Jeg erkender, at de Ændringsforslag, der blev vedtagne ved anden Behandling, og som yderligere sættes i Stil ved Kultusministerens Ændringsforslag her, ere Forbedringer. Først og fremmest er det jo en Forbedring, at Præsten ikke længere er født Formand, eller lad mig sige: først og fremmest er det en Forbedring, at Valgordningen bliver ens for Land og By. Det er jo yderligere slaaet stærkt formelt fast ved Kultusministerens sidste Ændringsforslag, hvorefter § 3 udgaar, saaledes at man i een Paragraf behandler Forholdene baade paa Landet, i Købstæderne og i København. Det anser jeg for en meget væsentlig Forbedring. Og de andre Ændringer ere jo ogsaa Forbedringer, de ere ikke fyldestgørende efter vor Mening, men de ere dog Forbedringer, og de pege i den rigtige Retning og kunne

maaske varsle om, at Folketingsflertallet er paa Veje til at nærme sig det, som fra vor Side stilles op om en virkelig demokratisk Ordning. Jeg lægger ikke saa ringe Vægt — det erkender jeg — paa, at Valgordningen bliver ens for Land og By. Den nuværende Ordning bidrog maaske, da vi sidst havde Menighedsraadsvalg, ikke saa lidt til, at Befolkningen i København holdt sig saa overordentlig stærkt udenfor, at kun 3 pCt. meldte sig til Valglisterne. Dette, at Forholdene ere saaledes, at Kirkeinspektionen er selvskreven Medlem af Menighedsraadet, og derfor den til Folkekirken hørende Befolkning i Virkeligheden kun vilde faa en minimal Indflydelse, har vistnok bidraget ikke saa lidt til, at Tilgangen til Valglisterne var saa overordentlig ringe i København. Det er jo muligt, at Befolkningen, næste Gang man gaar til Valg af Menighedsraad, vil deltage noget stærkere ogsaa her i København, hvor nu Menighedsraadene blive adskilligt mere demokratiske. Det er jo ogsaa muligt, at Arbejderne, Socialdemokraterne, der sidste Gang her i København holdt sig saa godt som udenfor, men deltog adskillige Steder paa Landet, i højere Grad end hidtil ville deltage i disse Menighedsraadsvalg.

Der er jo ogsaa nu naaet det, at Forbindelsen med det kirkelige Udvalg — og dermed den stærke Mulighed for, at Menighedsraadene kunde give Grundlag for en Kirkeforfatning — i hvert Fald foreløbig er udelukket. Det anser jeg for et stort Fremskridt. Hvis dette Forslag nu vedtages, saa vedtages det uden al Forbindelse med et kirkeligt Udvalg. Det er altsaa ikke som for 6 Aar siden, da disse Menighedsraad skulde have en væsentlig Opgave i at vælge et kirkeligt Udvalg, der skulde udarbejde et Forslag om Kirkeforfatning. Da vi var imod en Kirkeforfatning, var det ogsaa af den Grund naturligt, at vi modsatte os det hele, at vore Folk i hvert Fald kun i ringe Grad deltog i Valgene. Noget anderledes er Stillingen nu, og, som sagt, som Følge af de Forbedringer, der ere vedtagne, som Følge af, at Forholdene blive ens i København og i Købstæderne, som Følge af, at Menighedsraadene denne Gang ikke have nogen Forbindelse med et kirkeligt Udvalg og en Kirkeforfatning, have vi ment det rigtigst at betone vor Erkendtlighed derfor ved ikke som for 6 Aar siden at stemme imod, men ved at undlade at stemme. Stemme for kunne vi ikke gøre, før man i hvert Fald i langt